

Maharashtra Education Society's
Abasaheb Garware College, Karve Road, Pune.
(Autonomous)
(Affiliated to Savitribai Phule Pune University, Pune)

F.Y.B.A. Program in Marathi
(Faculty of Humanities)
NEP SYLLABUS
विषय : मराठी

F.Y.B.A Marathi Choice Based Credit System Syllabus
(Under National Education Policy-NEP)

To be implemented from
Academic Year : 2024-25

NEP - FYBA

Sr. No	Year	Semester	Paper Number	Title of Paper	No. of Credits	No. of Lectures
1	FYBA	1	Major	मराठी साहित्यप्रकार : कथा	4	60
			SEC	निवडक मराठी लेखन प्रकारांसाठी परीक्षण भाग-१	2	30
			GE/OE	स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी भाषा भाग-१	2	30
		2	Major	मराठी साहित्यप्रकार :ललितगद्य	4	60
			SEC	निवडक मराठी लेखन प्रकारांसाठी परीक्षण भाग-२	2	30
			GE/OE	स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी भाषा भाग-२	2	30

FYBA Syllabus
Semester I: Major I
MAR-111-TH

विषय: मराठी साहित्यप्रकार : कथा आणि एकांकिका (4 क्रेडीट)

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे:

१. कथनात्मक साहित्याची ओळख करून देणे.
२. कथा या साहित्यप्रकाराची संकल्पना सविस्तरपणे समजावून देणे.
३. मराठीतील कथा या साहित्यप्रकाराची परंपरा अभ्यासणे.
४. उपयोजित कथांच्या आधारे सामाजिक समस्या तसेच कथेच्या आशय, अभिव्यक्तीचा अभ्यास करणे.

: Proposed outcomes

१. कथनात्मक साहित्याची ओळख होईल.
२. कथा या साहित्यप्रकाराची संकल्पना, विशेष विद्यार्थी सांगू शकतील.
३. मराठीतील कथा या साहित्यप्रकाराच्या परंपरेची ओळख होईल.
४. उपयोजित कथांच्या आधारे विद्यार्थ्यांमध्ये सामाजिक समस्या आणि त्यांची सोडवणूक यांची मांडणी करू शकतील.

अ.क्र.	अभ्यास घटक	तासिका	श्रेयांक
१	कथा : स्वरूप आणि संकल्पना कथेची व्याख्या, घटक, प्रकार इ. परिचय मराठी कथा वाङ्मयाच्या परंपरेचा परिचय १. पाऊस आला मोठा - गौरी देशपांडे २. यंत्रमानवाच्या हाताने- निरंजन घाटे, ३. किडलेली माणसे- गंगाधर गाडगीळ ४. द. मा. मिरासदार, ४. संस्कार - वामन चोरघडे	३०	२
२	एकांकिका : स्वरूप आणि संकल्पना एकांकिका : व्याख्या, घटक, प्रकार इ. परिचय १. हंडाभर चांदण्या - दत्ता पाटील २. आमची शाखा कुठेही नाही - संहिता सहस्त्रबुद्धे	३०	२

- **उपक्रम** : कथेच्या कोणत्याही एका प्रकारामधील आवडीच्या विषयावर कथा लेखन करणे.
- **संदर्भ ग्रंथ:**
 १. मराठी साहित्य : प्रेरणा आणि स्वरूप, संपादक डॉ. गो. मा. पवार, डॉ. म. द. हातकणंगलेकर
 २. कथा : संकल्पना आणि समीक्षा, सुधा जोशी
 ३. मराठी कथा : विसावे शतक, संपादक के. ज. पुरोहित, सुधा जोशी
 ४. मराठी कथा : उगम आणि विकास - इंदुमती शेवडे
 ५. मराठी कथा : मूल्य आणि ज्हास - जी. के. ऐनापुरे
 ६. कथा : रूप आणि आस्वाद - पंडित टिपरे
 ७. मराठी एकांकिका संपा. डॉ. लांडगे, डॉ. ढोके, डॉ. लळीत

Semester I
Skill Enhancement Course (SEC) (2 क्रेडीट)

विषय: निवडक मराठी लेखन प्रकारांसाठी परीक्षण भाग-१

Course Objectives:

१. नाट्य / चित्रपट / पुस्तक परीक्षणाचे स्वरूप आणि महत्त्व लक्षात येईल.
२. विविध प्रकारातील लेखन आणि सादरीकरण वैविध्य विद्यार्थ्यांना समजून येईल.
३. परीक्षणासाठी आवश्यक लेखनतंत्र आणि माध्यमानुरूप बदलणारी भाषिक वैशिष्ट्ये यांचा परिचय होईल.
४. विविध माध्यमांसाठी एकांकिका / चित्रपट / मालिका / पुस्तक परीक्षण कौशल्ये आत्मसात करता येतील.

Course Outcomes :

१. विद्यार्थ्यांना दृक-श्राव्य तथा लिखित कलाकृतींच्या परीक्षण लेखनाचे तंत्र अवगत होईल.
२. एकांकिका, चित्रपट/ मालिका, साहित्यकृती यांच्या रचनबंधाची, त्यातील वेगळेपणाची माहिती होईल.
३. विद्यार्थी विविध माध्यमांसाठी एकांकिका, चित्रपट / मालिका, साहित्यकृती यांचे परीक्षण लिहू शकतील.
४. विद्यार्थी परीक्षण लेखनाच्याद्वारे एकांकिका, चित्रपट/ मालिका, साहित्यकृती यांच्यामध्ये मांडलेल्या सामाजिक समस्या, प्रश्न यांची चिकित्सा करू शकतील.
५. विद्यार्थ्यांमध्ये एकांकिका, चित्रपट / मालिका, साहित्यकृती यांचा योग्य आशय समजून घेण्याची क्षमता निर्माण होईल.
६. विद्यार्थ्यांमध्ये वाचनाची आवड वाढीस लागेल.

अ.क्र.	अभ्यास घटक	तासिका	श्रेयांक
१	परीक्षण : स्वरूप आणि संकल्पना परीक्षणाचे स्वरूप आणि महत्त्व परीक्षणाची विविध माध्यमे परीक्षणाचे लेखन तंत्र	१५	१
२	विविध प्रकारातील परीक्षणाचे उपयोजन एकांकिका परीक्षण मालिका परीक्षण पुस्तक परीक्षण	१५	१

• संदर्भ ग्रंथ :

१. व्यावहारिक मराठी, पुणे विद्यापीठ प्रकाशन, पुणे
२. प्रसारमाध्यमांसाठी लेखनकौशल्ये. यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक
३. प्रसारमाध्यमे आणि मराठी भाषा : संपादक - डॉ. भास्कर शेळके
४. सोशल मीडिया डिजिटल दुनिया : प्रफुल्ल सुतार
५. मराठी भाषा उपयोजन आणि सर्जन : प्रा. सुहासकुमार बोबडे
६. व्यावहारिक मराठी : ल. रा. नसिराबादकर
७. भाषा अंतःसूत्र आणि भाषा व्यवहार : मसाप प्रकाशन

Semester I GE /OE

विषय : स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी भाषा भाग-१ (२ क्रेडीट)

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे:

१. मराठी भाषा, व्याकरण व लिपीचा परिचय करून देणे.
२. प्रमाण मराठी लेखनाच्या नियमांचा परिचय करून देणे.
३. भाषेचे उपयोजन करण्याची क्षमता निर्माण करणे.
४. वाचन आणि लेखनाची आवड निर्माण करणे.

Outcome:

१. स्पर्धा परीक्षेला सामोरे जाणाऱ्या विद्यार्थ्यांना व्याकरणाचा परिचय होईल.
२. मातृभाषेमुळे अभ्यासाची दृष्टी विकसित होईल.
३. मराठी या अनिवार्य विषयाची तयारी करणे सोपे जाईल.
४. वाचन / लेखनाची आवड निर्माण होईल.

अ .क्र .	अभ्यास घटक	तासिका	श्रेयांक
१	१. स्पर्धा परीक्षा म्हणजे काय? स्पर्धेची तयारी कशी करावी? स्पर्धा परीक्षेत मराठी भाषेचे महत्त्व शुद्धलेखन नियम: अनुस्वार, ऋस्व दीर्घ व किरकोळ नियम, विरामचिन्हे, स्वर, स्वरादी आणि व्यंजन, इ. प्रकार,	१५	१
२	मराठी व्याकरण: स्वरूप व्याकरणाच्या व्याख्या व्याकरणाचे स्वरूप व कार्य स्वर व्यंजन, जोडाक्षरे, संधी विचार, अभ्यासपूरक ज्ञान	१५	१

उपक्रम : विद्यार्थ्यांना लेखनविषयक नियम व वर्णमालेवर प्रात्यक्षिक देणे.

• संदर्भ ग्रंथ:

१. सुगम मराठी व्याकरण- मो. रा. वाळिंबे
२. मराठी व्याकरण परिचय- राजशेखर हिरेमठ
३. अभिनव मराठी व्याकरण- श्रीधर शनवारे
४. मराठी व्याकरणाचे व्याकरण - कृ. पां. कुळकर्णी
५. मराठीचे व्याकरण - लीला गोविलकर
६. मराठी व्याकरणाच्या पुनर्विचार - अरविंद मंगरूळकर
७. मराठी व्याकरणाची मूलतत्वे - ग.ह. केळकर
८. मराठी व्याकरण - प्र ना. दीक्षित

Semester 2

MAR-161-TH

Major : मराठी साहित्यप्रकार : ललितगद्य (4 क्रेडीट)

❖ अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे :

१. 'ललितगद्य' या साहित्यप्रकारांची ओळख करून देणे.
२. 'ललितगद्य' या साहित्यप्रकारांचे स्वरूप, घटक आणि प्रकार यांची ओळख करून देणे.
३. 'ललितगद्य' या साहित्यप्रकाराची वाटचाल समजावून सांगणे.
४. नेमलेल्या साहित्यकृतीमधील घटकांचे अध्ययन करणे.

• Proposed outcomes :

१. प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांना मराठी विषयाची गोडी लागेल.
२. विद्यार्थ्यांना 'ललितगद्य' या साहित्यप्रकारची ओळख होईल.
३. विद्यार्थ्यांमध्ये 'ललितगद्य' लिहिण्याची प्रेरणा निर्माण होईल.

अ. क्र.	अभ्यास घटक	तासिका	श्रेयांक
१	घटक १ - ललितगद्य साहित्यप्रकाराची ओळख १. 'ललितगद्य' : स्वरूप व संकल्पना २. 'ललितगद्य' : प्रकार ३. 'ललितगद्य' : वाटचाल	१५	१
२	घटक २ : नेमलेल्या अभ्यास पुस्तकातील ललितगद्याचा अभ्यास पाठ्यपुस्तक: तत्वफुले, लेखक: स्वामी विज्ञाननंद	४५	३

- उपक्रम : ललितगद्याच्या कोणत्याही एका प्रकारामधील आवडीच्या विषयावर कथा लेखन करणे.

• संदर्भ ग्रंथ :

१. ललित गद्याचे तात्विक स्वरूप आणि लघुनिबंधाचा इतिहास – आनंद यादव, मेहता प्रकाशन
२. ललित गद्य ते मुक्त गद्य – वि. शं. चौघुले, मॅजेस्टिक प्रकाशन
३. मराठी वाङ्मयकोश खंड – ४ (समीक्षा संज्ञा) समन्वय – संपादक – विजया राजाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृती मंडळ.
४. वाङ्मयीन शैली आणि तंत्र – म. द. हातकणंगलेकर
५. ललित लेखनाचे तंत्र – बालशंकर दोपांडे
६. मुक्तगद्य : संकल्पना आणि उपयोजन – वि. शं. चौघुले

Semester 2

SEC निवडक मराठी लेखन प्रकारांसाठी परीक्षण भाग-२ (२ क्रेडीट)

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे:

१. विद्यार्थ्यांना चित्रपट लेखनप्रक्रियेची ओळख करून देणे.
२. विद्यार्थ्यांना चित्रपट लेखनाचा हेतू / उद्दिष्ट / प्रकार यांची ओळख करून देणे.
३. विविध चित्रपटांचे समीक्षालेखन कसे करावे, याचे मार्गदर्शन करणे.

: Proposed outcomes

१. विद्यार्थ्यांना चित्रपट लेखनप्रकारची ओळख निर्माण होईल.
२. विद्यार्थ्यांमध्ये अभिवाचन करण्याची प्रेरणा निर्माण होईल
३. विद्यार्थ्यांना योग्य पद्धतीने लेखन, सादरीकरण करता येईल.
४. विद्यार्थ्यांना यातून आर्थिक बाजूची ओळख निर्माण होईल.

अ.क्र.	अभ्यास घटक	तासिका	श्रेयांक
१	घटक १ : चित्रपट लेखन १. चित्रपटलेखन: संकल्पना, स्वरूप आणि समीक्षा २. चित्रपटाचे आणि चित्रपटमाध्यमाचे मनोरंजन, कलात्मक सौंदर्यशास्त्र, सामाजिक व सांस्कृतिक पैलू, चित्रपट तंत्रे व आशयविषयक घटक यांच्या कसोट्यांवर केलेले विश्लेषण व मूल्यमापन ३. चित्रपटातील विविध घटकांची चिकित्सा - उदा. विविध पात्रे, त्यांचे अभिनय, संवादविशेष, प्रसंगरचना इत्यादींची चिकित्सा	१५	१
२	घटक २ : चित्रपट समीक्षा १. वृत्तपत्रीय चित्रपटसमीक्षा : वृत्तपत्रे, नियतकालिके आणि लोकप्रिय समाजमाध्यमे यांत प्रामुख्याने प्रकाशित होणारी समीक्षा २. अकादमिक समीक्षा - चित्रपट विषयाचे सैद्धान्तिक अभ्यासक, चित्रपट माध्यमाचे विद्यार्थी व संशोधक यांनी केलेली सखोल समीक्षा. आंतरजालावर (महाजाल) ब्लॉगज, संकेतस्थळे (वेबसाइट्स), ई-नियतकालिके यांतून प्रकाशित होणारी समीक्षा.	१५	१

• संदर्भ ग्रंथ:

१. चित्रपट - एक कला, दीक्षित, विजय, रेणुका प्रकाशन, पुणे, १९७९.
२. साहित्यकृतीचे माध्यमांतर थोरात, राजेंद्र / कसबेकर, आशुतोष (संपा.)
३. मराठी चित्रपटाची पटकथा, सकपाळ, अनिल, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे, २००५.
४. सिनेमाशास्त्र आणि तंत्र, शिंदे, मा, कृ., नवमत प्रकाशन संस्था, मुंबई, १९५१.
५. साहित्याचे माध्यमांतर, हंडीभाग, भारत (संपा.), हरनाई प्रकाशन, नांदेड.

Semester 2

GE/OE स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी भाषा भाग-२ (२ क्रेडीट)

अभ्यासक्रमाची उद्दिष्टे:

१. मराठी भाषा, व्याकरण व लिपीचा परिचय करून देणे.
२. प्रमाण मराठी लेखनाच्या नियमांचा परिचय करून देणे.
३. भाषेचे उपयोजन करण्याची क्षमता निर्माण करणे.
४. वाचन आणि लेखनाची आवड निर्माण करणे.

Outcome:

१. स्पर्धा परीक्षेला सामोरे जाणाऱ्या विद्यार्थ्यांना व्याकरणाचा परिचय होईल.
२. मातृभाषेमुळे अभ्यासाची दृष्टी विकसित होईल.
३. मराठी या अनिवार्य विषयाची तयारी करणे सोपे जाईल.
४. वाचन / लेखनाची आवड निर्माण होईल.

अ.क्र.	अभ्यास घटक	तासिका	श्रेयांक
१	शब्दांच्या जाती शब्द संज्ञा व व्याख्या विभक्ती प्रकार, लिंग विचार, वचन विचार प्रयोग विचार : संकल्पना व व्याख्या कर्तरी प्रयोग, कर्मणी प्रयोग, भावे प्रयोग	१५	१
२	काळ, अर्थविचार व वाक्यविचार काळ: भूतकाळ, वर्तमानकाळ, भविष्यकाळ अर्थविचार : स्वार्थ, अज्ञार्थ, विद्यर्थ, संकेतार्थ आख्यात व्यवस्था वाक्यविचार: केवलवाक्य, मिश्रवाक्य, संयुक्त वाक्य	१५	१

उपक्रम : विद्यार्थ्यांना लेखनविषयक नियम व वर्णमालेवर प्रात्यक्षिक देणे.

• संदर्भ ग्रंथ:

१. सुगम मराठी व्याकरण- मो. रा. वाळिंबे
२. मराठी व्याकरण परिचय- राजशेखर हिरेमठ
३. अभिनव मराठी व्याकरण- श्रीधर शनवारे
४. मराठी व्याकरणाचे व्याकरण - कृ. पां. कुळकर्णी
५. मराठीचे व्याकरण - लीला गोविलकर
६. मराठी व्याकरणाच्या पुनर्विचार - अरविंद मंगरूळकर
७. मराठी व्याकरणाची मूलतत्वे - ग.ह. केळकर
८. मराठी व्याकरण - प्र. ना. दिक्षीत